Силабус навчальної дисципліни
«ФІЗІОЛОГІЯ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Освітня програма: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія)
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 3
Семестр: 5

Факультет	Природничої освіти та природокористування
Кафедра	Біології та здоров'я людини
Викладач	**ПІБ:** Соболенко Любов Юліянівна **Посада:** доцент кафедри біології та здоров'я людини **E-mail:** l.yu.sobolenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.udpu.edu.ua/course/view.php?id=471#section-0
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента.
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	**Денна форма:** лекції (28 год.), лабораторні (32 год.), самостійна робота (60 год.)
	Заочна форма: лекції (4 год.), лабораторні 12 год., самостійна робота (104 год.)
Політика дисципліни	**Академічна доброчесність.** Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. **Відвідування занять.** Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідають всі лекційні і лабораторні заняття навчальної дисципліни згідно розкладу. Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня його пропуску. **Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.** Підтримується. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді (презентації) до визначених робочою програмою тем лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань, при виконанні ІНДЗ самостійно вибирають його тему та творчо підходять до його вирішення.
Що будемо вивчати?	Механізми вищої нервової діяльності, поведінки тварин і людини, методи вивчення процесів вищої нервової діяльності, форми поведінки, закономірності інтегративної діяльності мозку, механізми пам'яті та цілеспрямованих дій.
Чому це треба вивчати?	Розглядаються теорії мозкових процесів і формування уявлень про регуляторні механізми забезпечення гомеостазу; про будову і функції центральної нервової системи, про нейрофізіологічні механізми формування вищих психічних функцій та їх вікові особливості; розкриваються нейрофізіологічні механізми дослідження психіки і поведінки, що базуються на принципі рефлекторного

	відображення світу: пам’яті, навчанні, емоціях та свідомості.
Яких результатів можна досягнути?	Здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатності демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей. Здатності досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. Здатності здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. Здатності до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів. Здатності демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.
Зміст дисципліни	Основні поняття фізіології вищої нервової діяльності. Вроджені та набуті форми діяльності організму. Механізм утворення умовних рефлексів. Динаміка умовно-рефлекторної діяльності. Пам’ять та її механізми. Інтегративна діяльність мозку тварин. Еволюція вищої нервової діяльності. Специфічні особливості вищої нервової діяльності людини. Розвиток вищої нервової діяльності в онтогенезі. Мотиваційно-емоційні аспекти поведінки людини. Біологічні основи індивідуальності. Фізіологічні механізми психічної діяльності людини. Сон, гіпноз і екстрасенсорне сприйняття. Мозок і свідомість.
Обов’язкові завдання	Виконання завдань лабораторних занять, поточного та підсумкового контролю, індивідуального навчально-дослідного завдання.
Міждисциплінарні зв’язки	Цитологія, гістологія, ембріологія, анатомія, зоологія,

	генетика, вікова фізіологія, шкільна гігієна, еволюційне вчення, органічна та біологічна хімія, екологія, психологія, педагогіка.
Інформаційне забезпечення з репозитарію, фонду НБ УДПУ та ін.	1. Плиска О. І. Фізіологія вищої нервової діяльності та сенсорних систем : підруч. Київ : НПУ ім. Драгоманова, 2009. 284 с. 2. Чайченко Г. М. Фізіологія вищої нервової діяльності : підруч. Київ : Либідь, 1993. 218 с. 3. Кучеров І. С. Фізіологія людини і тварин : навч. посіб. Київ :Вища школа, 1991. 327 с. 4. Яновський І. І., Ужако П. В. Фізіологія людини і тварин : практ. Київ : Вища школа, 1991. 175 с. 5. Фізіологія вищої нервової діяльності: навч. посіб. / уклад. О. Д. Андрієнко. Умань : Сочінський М.М., 2021. 132 с. 6. Помогайбо В. М. Анатомія та еволюція нервової системи. Київ : Академвидав, 2013. 158 с.
Поточний контроль	Виконання завдань лабораторних занять, тестування.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник _____ (Соболенко Любов Юліянівна)